

Australian Embassy

Vietnam

Học viện Chính trị quốc gia Hồ Chí Minh

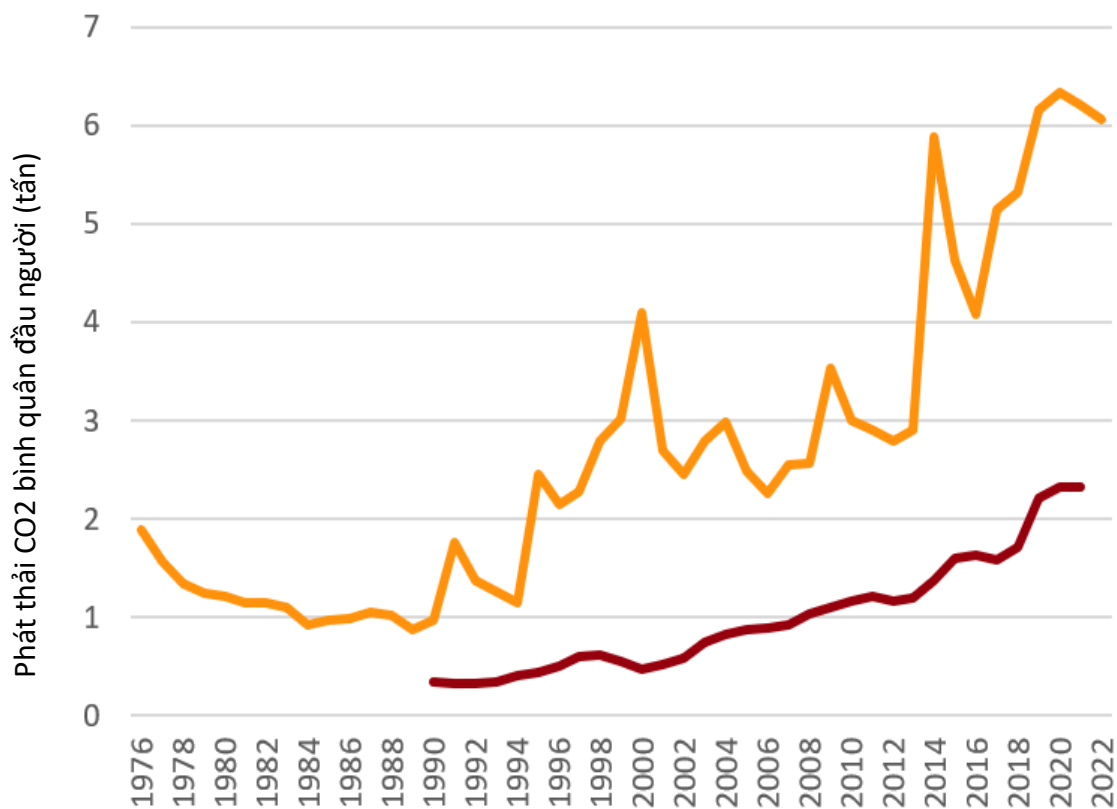
CÂN BẰNG GIỮA CÁC CAM KẾT CỦA VIỆT NAM VỀ MÔI TRƯỜNG VÀ TIẾN BỘ KINH TẾ-XÃ HỘI

Balancing Vietnam's environmental commitments and socio-economic progress

Hanoi, March 21, 2024

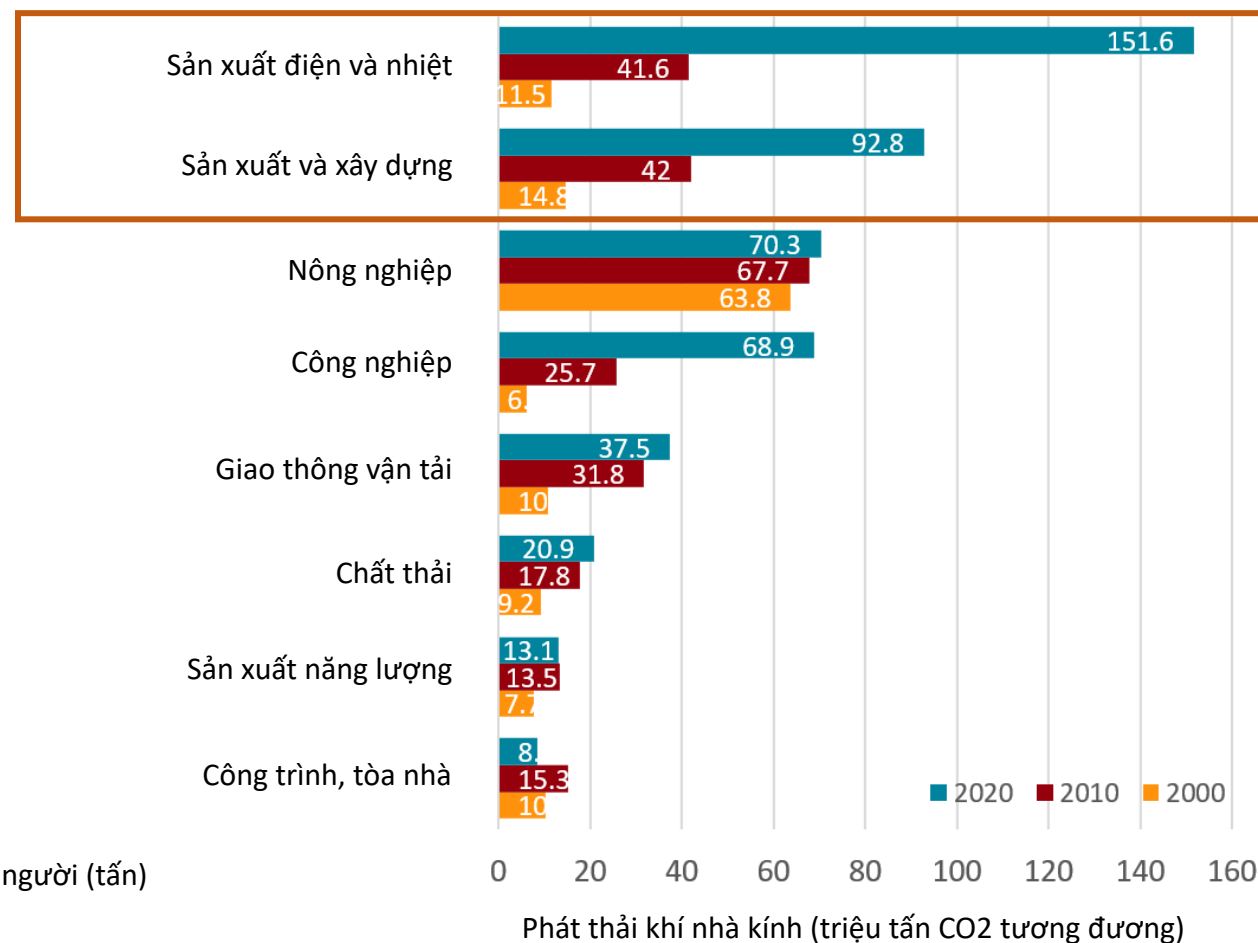

Phát thải CO2 của Việt Nam đã gia tăng đáng kể

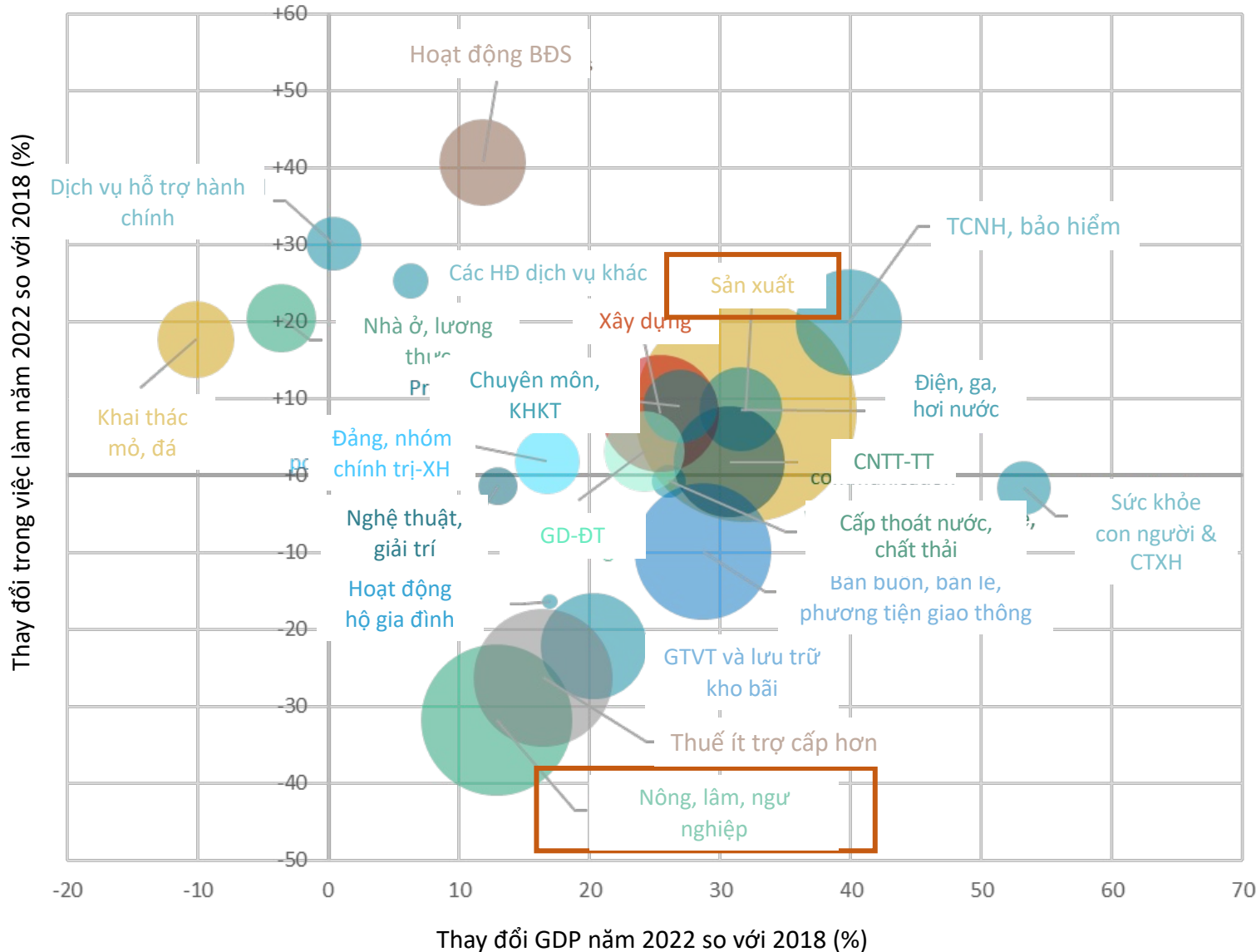

— Phát thải CO2 hằng năm, bao gồm cả thay đổi sử dụng đất bình quân đầu người (tấn)

— Phát thải CO2 hằng năm bình quân đầu người theo mức tiêu thụ (tấn)

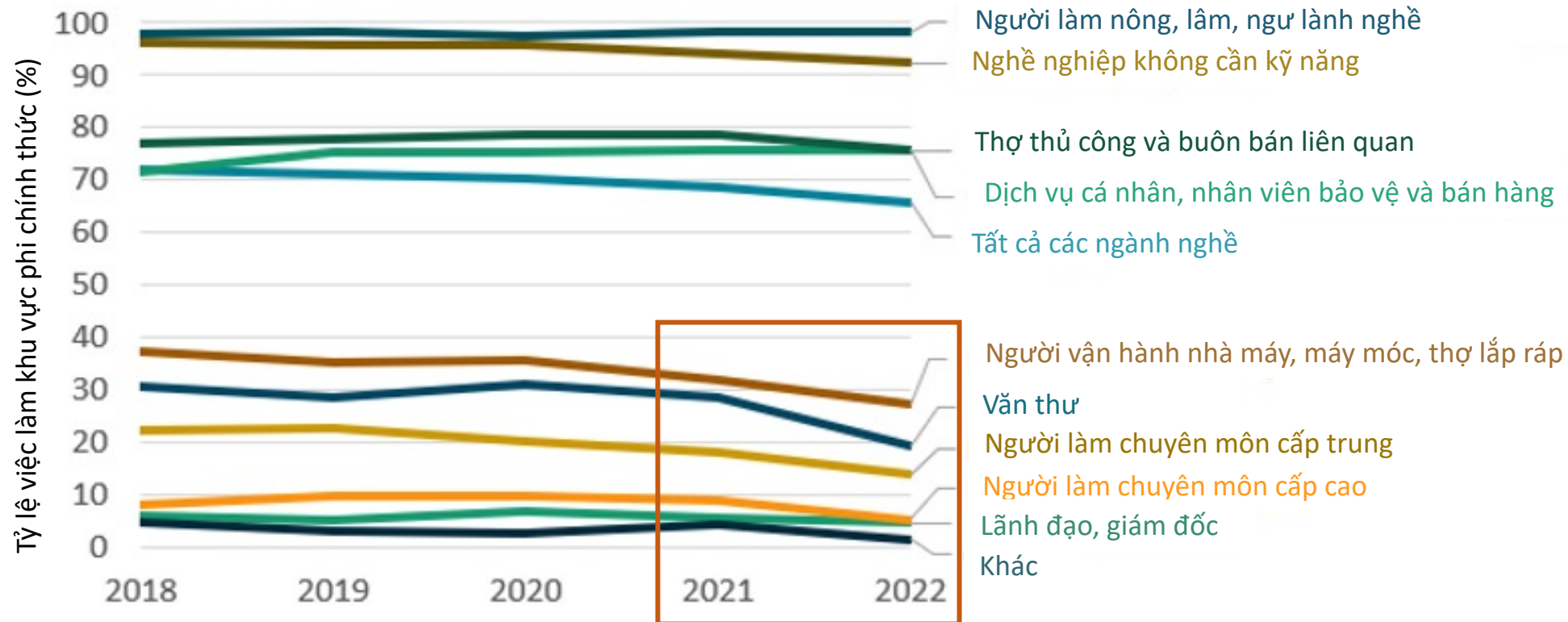

Quá trình chuyển đổi kinh tế đã và đang diễn ra

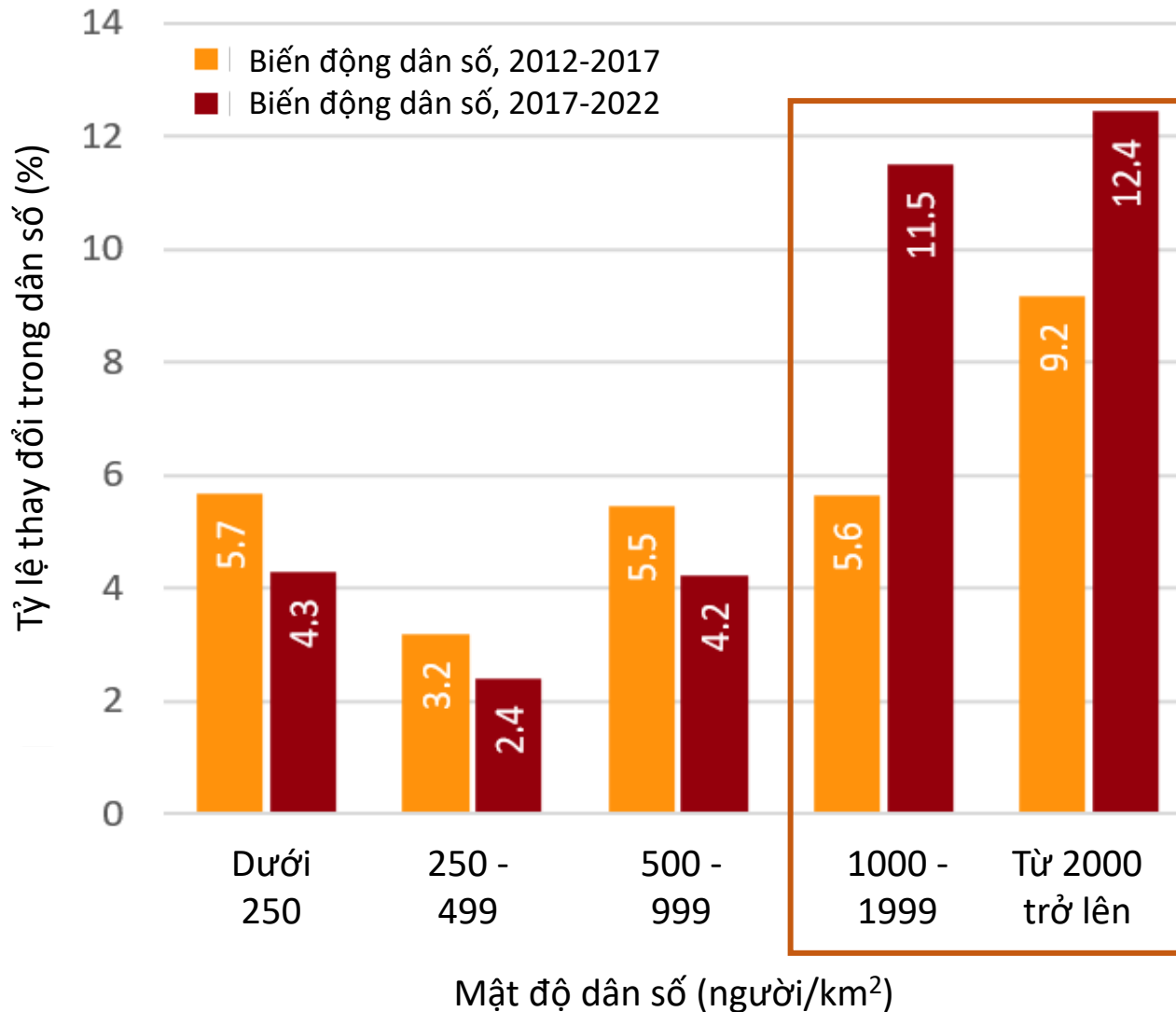
- **Ngành sản xuất** chiếm **một phần tư** tổng GDP ngành công nghiệp của Việt Nam và **tăng 32%** trong giai đoạn từ năm 2018 đến 2022
- **Nông nghiệp** là ngành lớn thứ hai và **tăng trưởng 12,9%** trong giai đoạn từ năm 2018 đến 2022
- Cũng trong giai đoạn này, việc làm tăng **17,7%** trong ngành sản xuất nhưng **giảm 32%** ở ngành nông nghiệp

Việc làm khu vực phi chính thức đã giảm đáng kể từ sau dịch Covid

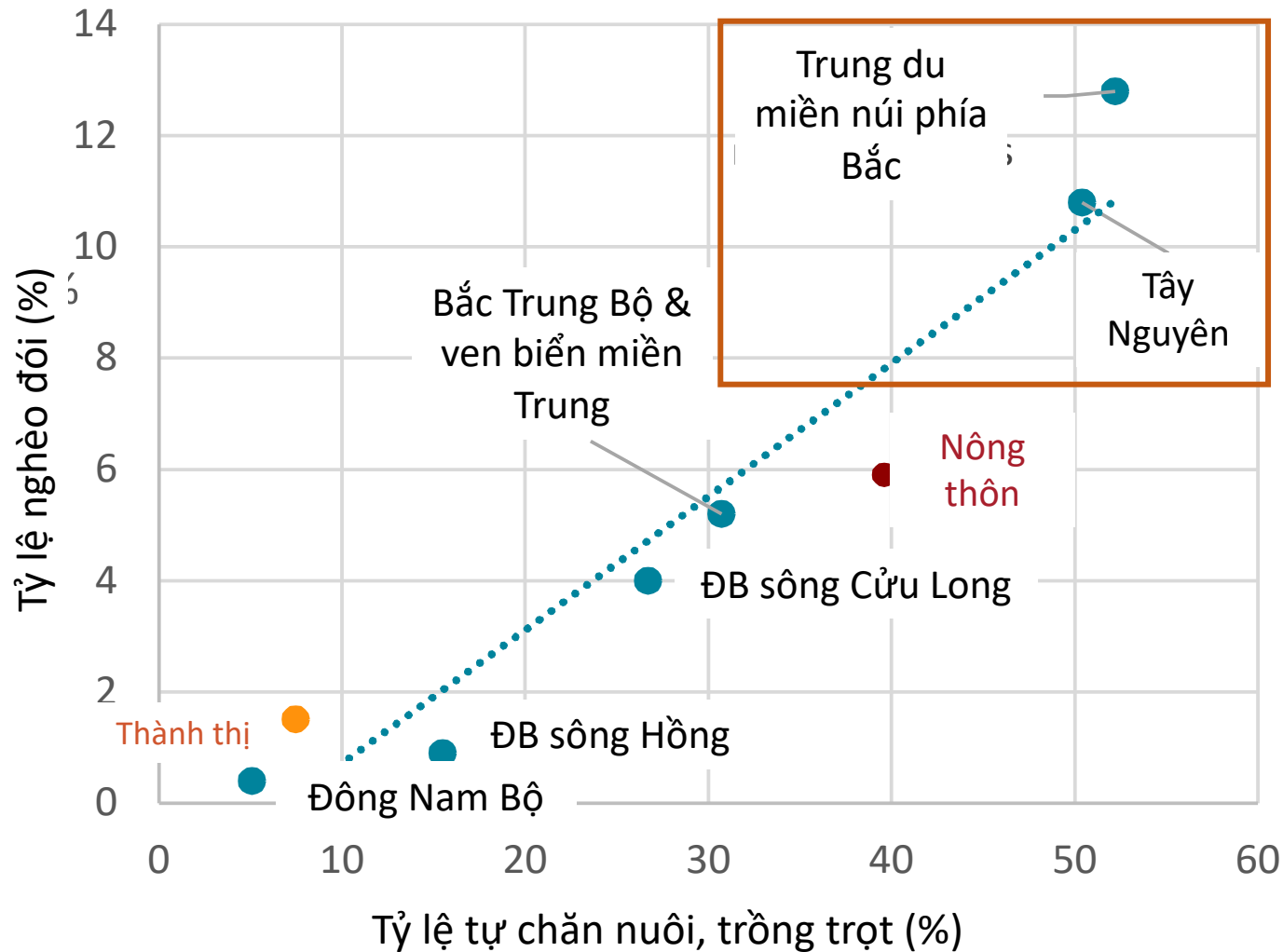
- Việc làm khu vực phi chính thức đã **giảm đi rõ rệt** trong giai đoạn hậu COVID
- **Quá trình chính thức hóa gia tăng** rõ rệt nhất ở các công việc chuyên môn, vận hành nhà máy và máy móc, thợ lắp ráp, văn thư tại vùng Đồng bằng sông Hồng

Dân số tăng trưởng mạnh hơn ở những vùng có dân số đông nhất

- Dân số đã tăng với **tốc độ nhanh hơn** rất nhiều ở những khu vực lớn nhất (và đông đúc nhất)
- Dân số ở Hà Nội và Hồ Chí Minh tăng **23%** trong 10 năm qua
- Dân số tăng trưởng **gấp đôi** từ năm 2017 đến 2022 ở các thành phố có mật độ dân số từ 1.000 đến 1.999 người/km²
- Dân số tăng trưởng đặc biệt rõ rệt ở tỉnh **Bình Dương** và **Bắc Ninh**

Tỷ lệ nghèo đói tỷ lệ thuận với tỷ lệ tự chăn nuôi, trồng trọt

- Thâm canh là hoạt động cần thiết để đảm bảo an ninh lương thực và có thu nhập từ xuất khẩu
- Tỷ lệ nghèo đói **cao hơn rõ rệt** ở những vùng có tỷ lệ tự chăn nuôi, trồng trọt lớn hơn
- Tiếp tục đầu tư vào nông nghiệp bền vững sẽ là nguồn tạo giá trị kinh tế gia tăng nhưng **khó có khả năng thúc đẩy tăng trưởng việc làm đáng kể trong tương lai**

Những mâu thuẫn và đánh đổi trong việc thực hiện những cam kết về môi trường và kinh tế-xã hội

Hiện trạng

- Nước nhập khẩu ròng đối với than, tiêu thụ dầu khí nhiều
- Phần lớn vẫn sản xuất điện bằng nhiên liệu hóa thạch (LNG)
- Ít có năng lượng sạch thay thế
- Gia tăng phát thải từ ngành năng lượng, sản xuất, chế biến
- Bất bình đẳng kinh tế-xã hội trong tiếp cận trợ giá năng lượng
- Ít sử dụng xe điện, việc mở rộng hạ tầng sạc xe điện còn chậm
- Phần lớn xe hơi vẫn dùng nhiên liệu hóa thạch

Thay đổi ít

- Hạ tầng truyền tải điện được nâng cấp
- Giảm dần phát thải từ ngành năng lượng và sản xuất
- Điện sản xuất từ nhiên liệu hóa thạch chuyển đổi (hydro, LNG) và nguồn năng lượng tái tạo
- Bất bình đẳng kinh tế xã hội trong tiếp cận trợ giá năng lượng
- Một số đầu tư vào phương tiện giao thông công cộng
- Khuyến khích sử dụng xe điện qua trợ giá và giảm giá

Thay đổi thích ứng

- Đầu tư nhiều vào tích hợp lưới điện
- Mạng lưới truyền tải điện hoàn toàn điều chỉnh để sử dụng năng lượng mặt trời/gió
- Gia tăng đầu tư tư nhân vào công nghệ năng lượng sạch
- Chuyển đổi sang năng lượng sạch gần như hoàn thiện; tiến đến đạt phát thải ròng bằng không vào năm 2050
- Quá trình chuyển đổi nhanh chóng đã khiến một số nhóm đối tượng bị bỏ lại phía sau; gia tăng bất bình đẳng kinh tế-xã hội
- Có phương tiện giao thông công cộng chạy điện ở hầu hết các thành phố lớn
- Xe điện được đưa vào sử dụng 50% vào năm 2050

Thay đổi triệt để

- Tăng trưởng kinh tế nhanh
- Năng lượng tái tạo được kết hợp hoàn toàn vào lưới điện
- Điện sản xuất hoàn toàn bằng năng lượng tái tạo
- Giảm chi phí năng lượng
- Hoàn thành chuyển đổi sang năng lượng sạch; tiến đến đạt phát thải ròng bằng không vào năm 2050
- Bằng cấp học nghề tăng đáng kể
- Thực hiện chuyển đổi số hoàn toàn
- Có phương tiện giao thông công cộng chạy điện ở tất cả thành phố
- 100% sử dụng xe điện vào năm 2050 với hệ thống sạc điện tích hợp toàn quốc

1. Làm thế nào để duy trì tăng trưởng kinh tế mà đến nay vẫn phụ thuộc vào những ngành thâm dụng tài nguyên và có mức phát thải cao.
2. Làm thế nào để phát triển kinh tế bền vững trong bối cảnh đô thị hóa diễn ra trong thập kỷ vừa qua.
3. Làm thế nào để đảm bảo quá trình chuyển đổi hướng đến phát thải ròng bằng không thông qua các giải pháp năng lượng sạch mà không làm mất an ninh năng lượng.
4. Làm thế nào để cận bằng tác động môi trường, kinh tế và xã hội do quá trình hiện đại hóa ngành nông nghiệp Việt Nam.

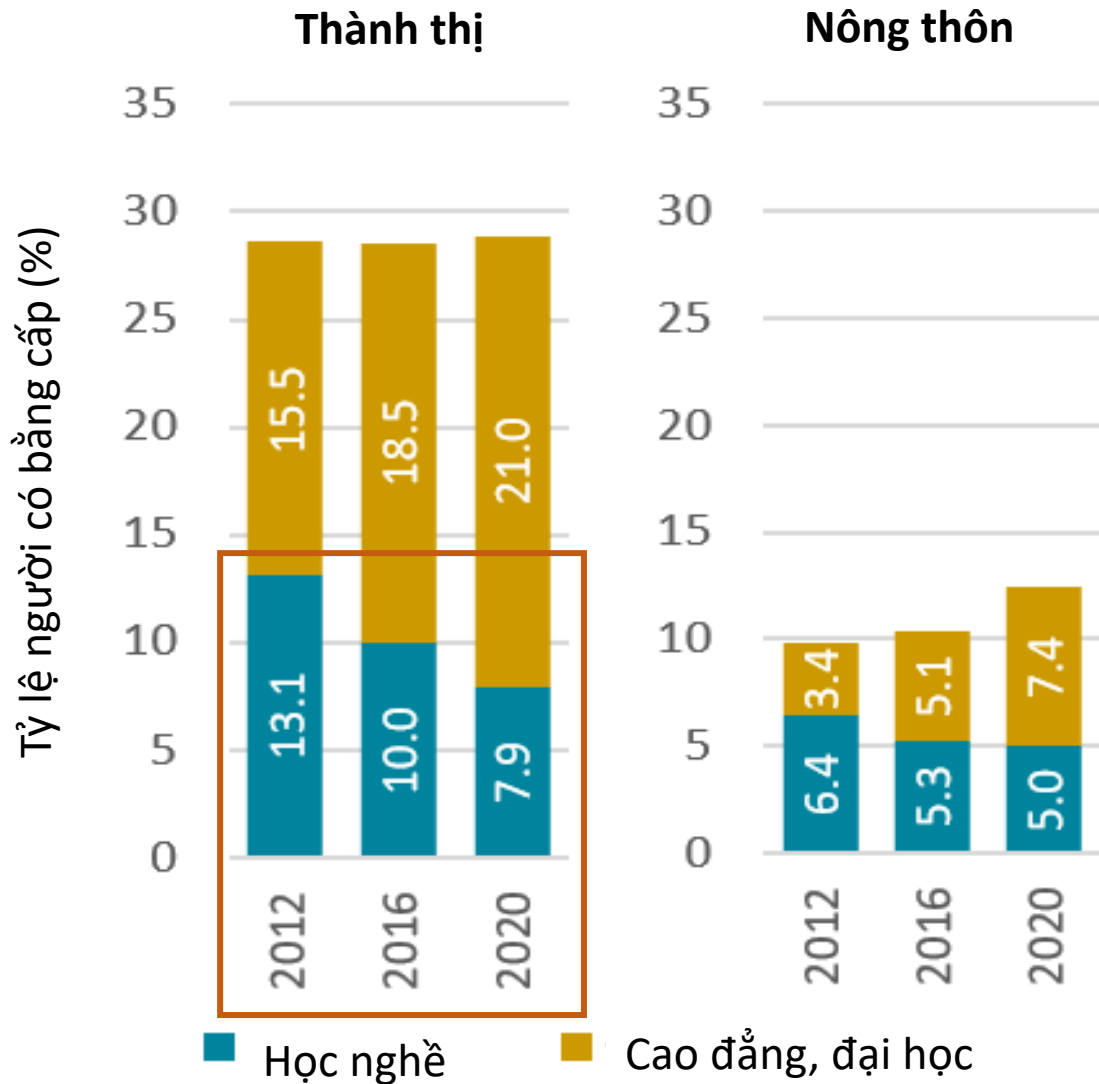
Việt Nam cần có cách tiếp cận chính sách toàn diện, theo hướng phối hợp để đến năm 2050 đạt được mục tiêu phát thải ròng carbon bằng không

- Những chính sách được triển khai để đạt được bền vững môi trường cần **xác định được các cơ hội về kinh tế và xã hội**
- Hỗ trợ **đầu tư bền vững**: Các nhà đầu tư cần cảm thấy an tâm với tỷ suất và tốc độ hoàn vốn trong ngắn hạn
- **Hoạt động mua sắm bền vững** là một công cụ hiệu quả
- Thúc đẩy **đổi mới sáng tạo** thông qua **các hoạt động hợp tác trong nghiên cứu & phát triển** giúp kết nối các trường đại học và doanh nghiệp với nhau
- Chuyển đổi mang tính bao trùm: không nên **tác động theo hướng gây bất lợi nhiều cho** những đối tượng, hộ gia đình **có điều kiện kinh tế-xã hội thấp**
- Cần có sự phối hợp chính sách thông qua việc thành lập **lực lượng liên ngành thuộc quản lý của chính phủ**

Xây dựng lực lượng lao động chất lượng – nghiên cứu điển hình của Ô-xtrây-li-a

- Do quá trình chuyển đổi hướng đến phát thải ròng carbon bằng không:
 - các công việc trong lĩnh vực khai thác mỏ hay sản xuất liên quan đến nhiên liệu hóa thạch sẽ **bị đào thải dần**
 - Sẽ **gia tăng nhu cầu** về kỹ năng trong lĩnh vực STEM và nhân sự có trình độ về khoa học môi trường, khoa học khí hậu và kiểm toán năng lượng
- Bằng chứng từ Ô-xtrây-li-a cho thấy quá trình chuyển đổi hướng đến phát thải ròng bằng không sẽ **mở ra cơ hội** về cả tăng trưởng kinh tế lẫn việc làm
 - Ở bang Tây Ô-xtrây-li-a, quá trình chuyển đổi sẽ thúc đẩy **ngành công nghiệp nặng** nói chung, qua đó dẫn đến tăng trưởng việc làm mạnh mẽ
 - Việc tạo dựng một xã hội bền vững và xanh hơn dự kiến sẽ tạo ra **55.000 việc làm hằng năm** và **tăng thêm 16 tỷ đô la Mỹ** vào nền kinh tế Tây Ô-xtrây-li-a
 - Đến năm 2050, tổng số việc làm mới được tạo ra ở Ô-xtrây-li-a nhờ chuyển đổi hướng đến phát thải ròng bằng không dự kiến sẽ từ **210.000** đến **490.000 (+3,5%)** việc làm đối với các ngành trong nước, và từ **350.000** đến **510.000 (+3.6%)** việc làm cho ngành xuất khẩu

Vai trò của đào tạo nghề

- Trong 10 năm qua, bằng cấp đại học, cao đẳng ở khu vực thành thị đã gần như **áp đảo hoàn toàn** bằng cấp học nghề
- Việt Nam sẽ hưởng lợi từ việc **lồng ghép đào tạo nghề liên quan đến ngành** cùng với giáo dục đào tạo trình độ cao đẳng, đại học
- Việc dạy nghề có thể **phát triển những kỹ năng mà xã hội cần**, đặc biệt là những kỹ năng cần trong tương lai
- Có thể sẽ cần **tăng cường công nhận** và quan tâm đến việc nên tổ chức chương trình dạy nghề nào ở Việt Nam

Chuyển đổi số

- Quá trình chuyển đổi số ở Việt Nam đã diễn ra **với tốc độ nhanh** trong 5 năm vừa qua
- Khả năng tiếp cận Internet ở vùng nông thôn vẫn còn **hạn chế**
- Ngành công nghệ, thông tin và truyền thông ở Việt Nam vẫn còn gặp nhiều khó khăn do **khung thể chế chưa được xây dựng đầy đủ** và **năng lực còn hạn chế**
- Việc quản lý hoạt động thương mại điện tử và thuế bị cản trở do **chưa có sự phối hợp** giữa chính phủ và doanh nghiệp
- Việt Nam cần **đầu tư mạnh vào giáo dục và đào tạo** để nâng cao kỹ năng số của lực lượng lao động

Khuyến nghị chính sách

- **Đa dạng hóa một cách bền vững** các ngành công nghiệp Việt Nam cùng với **đầu tư vào các ngành mới**, như năng lượng sạch và du lịch sinh thái
- Thực hiện các chính sách **có bao trùm và hỗ trợ đối tượng cụ thể** thông qua kêu gọi nhiều bên tham gia, như những đối tượng dễ bị tổn thương hoặc có thu nhập thấp
- Đầu tư vào hệ thống **giáo dục và đào tạo** hướng đến chuyển đổi sang phát thải ròng bằng không
- Hỗ trợ các hộ gia đình thu nhập thấp **tiếp cận năng lượng sạch với chi phí hợp lý** và thu hẹp khoảng cách trong tiêu thụ điện
- Tăng cường **khả năng phục hồi của cộng đồng** bằng cách khuyến khích thực hiện các dự án năng lượng tái tạo dựa vào cộng đồng và đầu tư vào hạ tầng công cộng xanh
- Triển khai hệ thống **giám sát và đánh giá** chặt chẽ

THANK YOU!

TRÂN TRỌNG CẢM ƠN!

